

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: V. T.
zastoupené advokátem Mgr. Vojtěchem Fořtem, sídlem Vodní
ulice 90, Domažlice

proti
žalované: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Na Poříčním
právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě ze dne 27. 5. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 5. 2022 č.j.
MPSV-2022/87851-914 o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím Úřadu práce ČR- Krajská pobočka v Plzni, kontaktní pracoviště Domažlice č. j. 30582/22/DO ze dne 26. 4. 2022 bylo rozhodnuto o vzniku přeplatku na dávce pěstounské péče příspěvek na úhradu potřeb dítěte přiznané oprávněné osobě E. T., nar. X., za období srpen 2019 až leden 2022 ve výši 193 148 Kč, a o povinnosti vrátit uvedený přeplatek do dne 30. 6. 2022 na účet úřadu, který rozhodnutí vydal. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že žalobkyně nesplnila zákonnou oznamovací povinnost, neboť

nedoložila, že dítě pobírá invalidní důchod prvního stupně a tuto skutečnost zjistil správní orgán až 16. 2. 2022 od OSSZ Domažlice.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 20. 5. 2022 č. j. MPSV-2022/87851-914, kterým žalovaná odvolání zamítla a potvrdila výše uvedené rozhodnutí. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že žalobkyně podala dne 3. 1. 2013 žádost o dávku péstounské péče příspěvek na úhradu potřeb dítěte, přičemž v předepsaném tiskopise „Žádost o dávku péstounské péče – příspěvek na úhradu potřeb dítěte“ je uvedeno, že pokud dítě požívá důchod z důchodového pojištění, má být zapsána jeho měsíční výše. Žalobkyně podpisem stvrdila, že si je vědoma povinnosti písemně ohlásit příslušnému úřadu, který o dávce rozhoduje, změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu. Na základě žádosti a rozhodných skutečností byl rozhodnutím č. j. 8031/13/DO ze dne 18. 2. 2013 poskytnut příspěvek na úhradu potřeb dítěte a v písemném rozhodnutí i v následujících byla žalobkyně jakožto žadatelka upozorněna, že jestliže nastanou změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, je povinna tyto skutečnosti ohlásit Úřadu práce ČR – krajské pobočce v Plzni, kontaktnímu pracovišti Domažlice, do 8 dnů od jejich vzniku. Na základě dotazu úřadu práce č. j. UPCR-PM-2022/35009-20191403 ze dne 14. 2. 2022 potvrdila OSSZ Domažlice sdělením č. j. 44001/003239/22/120/Vo ze dne 15. 2. 2022, že oprávněná osoba byla uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně zpětně od 3. 9. 2013 a doplatek důchodu za dobu od 15. 1. 2014 byl vyplacen v srpnu 2019 k rukám opatrovníka, kterým je žalobkyně. Důchod je vyplácen dosud. Z tohoto důvodu byl nově posouzen nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte nebo jeho výši v rámci tříleté prekluzivní lhůty a bylo zjištěno, že příspěvek na úhradu potřeb dítěte byl od srpna 2019 do ledna 2022 vyplácen v nesprávné výši tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a bylo ověřeno podle přehledu vyplacené dávky důchodového zabezpečení a příspěvku na úhradu potřeb dítěte. Žalovaný konstatoval, že úřad práce v souladu s platným právním předpisem rozhodl o vzniku přeplatku na dávce péstounské péče příspěvek na úhradu potřeb dítěte a o povinnosti žadatelky částku neprávem přijatou vrátit, neboť byly naplněny prvky odpovědnostního schématu odpovědnosti žalobkyně za přeplatek. Předpokladem pro vznik povinnosti příjemce dávky vrátit přeplatek na dávce péstounské péče, který vznikl v důsledku neoprávněné výplaty dávky nebo výplaty dávky v nesprávné výši, je skutečnost, že příjemce dávky vznik přeplatku úmyslně nebo z nedbalosti zavinil, zejména tím, že řádně a včas nesplnil svoji ohlašovací povinnost vůči krajské pobočce úřadu práce. Tvrzení žadatelky, že osobně v roce 2019 navštívila úřad práce a obratem již v roce 2019 předala listiny prokazující přiznání důchodu I. stupně oprávněné osobě a omezení svéprávnosti oprávněné osoby, nebylo doloženo protokolem z ústního jednání, záznamem ani jiným důkazem a uvedené listiny jsou obsahem spisu úřadu práce až dne 1. 3. 2022, kdy se žadatelka osobně dostavila k jednání. Na základě odůvodněné žádosti může správní orgán prvního stupně výjimečně rozložit úhradu pohledávky na splátky.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 27. 5. 2022 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované s odůvodněním, že tvrzení uvedené v napadeném rozhodnutí, že správní orgán zjistil, že oprávněná osoba pobírá invalidní důchod I. stupně až dne 16. 2. 2022 od OSSZ Domažlice, je zcela absurdní a nepravdivé, neboť žalobkyně se již v roce 2019, tedy

v době, kdy bylo rozhodováno o tom, zda oprávněná osoba bude pobírat invalidní důchod I. stupně, obávala, aby nemusela vracet jakýkoliv přeplatek na dávkách pěstounské péče, a proto osobně navštívila úřad, který vydal prvostupňové rozhodnutí, kde příslušné pracovnice seznámila s danou situací a chtěla vědět, zda nebude do budoucna problém, když byla dítěti přiznána dávka pěstounské péče a navíc bude pobírat invalidní důchod. Žalobkyně byla osobně ujistěna, že pokud se jedná o invalidní důchod I. stupně, tak to není problém, neboť vyplácení předmětných dávek by se muselo pozastavit až v případě, že by oprávněná osoba pobírala invalidní důchod II. či III. stupně, a proto to nemusí řešit, neboť nárok na předmětnou přiznanou dávku trvá. Následně lékařka MUDr. E. P., jež přezkoumávala zdravotní stav dítěte, se telefonicky na totéž úřadě za přítomnosti žalobkyně opětovně na totéž dotazovala a bylo jí sděleno to samé, co žalobkyni. Kromě toho žalobkyně předala prvostupňovému správnímu orgánu kopii rozhodnutí OSSZ Domažlice o přiznání invalidního důchodu I. stupně oprávněné osoby a to včetně kopie rozsudku Okresního soudu v Domažlicích o omezení svéprávnosti oprávněné osoby. Rozhodnutí správních orgánů je nejen nesprávné, ale i mimořádně necitlivé, neboť žalobkyni i jí svěřenou osobu vystavuje materiální tísní, pokud by měla najednou vrátit na účet správního orgánu prvního stupně takto vysokou částku. Situace rozhodně nevznikla vinou žalobkyně, která učinila veškerá možná opatření, aby k této situaci nedošlo.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 30. 6. 2022 ve svém vyjádření k žalobě připomněla, že žalobkyně v žádosti o dávku pěstounské péče příspěvek na úhradu potřeb dítěte vzala na vědomí povinnost písemně ohlásit příslušnému úřadu, jenž o dávce rozhoduje, do osmi dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu. Na základě žádosti a rozhodných skutečností byl oprávněné osobě poskytnut ode dne 1. 1. 2013 příspěvek na úhradu potřeb dítěte E. T. a v písemném vyhotovení rozhodnutí i v následujících byla žalobkyně upozorněna, že jestliže nastanou změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, je povinna tyto skutečnosti ohlásit Úřadu práce ČR – krajské pobočce v Plzni, kontaktnímu pracovišti Domažlice, a to do 8 dnů od jejich vzniku. Na základě dotazu úřadu práce ze dne 14. 2. 2022 potvrdila OSSZ Domažlice dne 15. 2. 2022, že oprávněná osoba byla uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně zpětně od 3. 9. 2013. Doplatek důchodu za dobu od 15. 1. 2014 byl vyplacen v srpnu 2019 k rukám opatrovníka, jímž je žalobkyně a je vyplácen dosud. Žalobkyně se na základě výzvy dostavila dne 1. 3. 2022 na příslušný úřad práce a doložila požadované podklady. Tvrzení žalobkyně, že osobně v roce 2019 navštívila úřad práce a obratem předala listiny prokazující přiznání důchodu I stupně oprávněné osobě a omezení její svéprávnosti, nebylo doloženo protokolem z ústního jednání ani jiným důkazem a uvedené listiny jsou obsahem spisu úřadu práce až dne 1. 3. 2022, kdy se žalobkyně osobně dostavila k jednání. Žalovaná zároveň poznamenala, že na základě odůvodněné žádosti může správní orgán prvního stupně výjimečně rozložit úhradu pohledávky na splátky. K žalobní námitce, že v rozhodnutí žalované není ani zmínka o tom, že celou záležitost řešila i MUDr. E. P., jež telefonicky kontaktovala úřad práce, a bylo jí sděleno, že v případě přiznání invalidního důchodu I. stupně má oprávněná osoba nadále nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte, žalovaná uvádí, že jednání nelze objektivizovat důkazními prostředky. Žalovaná má za to, že napadená rozhodnutí jsou

v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro něž by bylo nutno tato rozhodnutí zrušit. Navrhla proto, aby byla žaloba v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodná zamítnuta.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci bylo nařízeno jednání v souladu s ustanovením § 49 s. ř. s.
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Ve věci bylo nařízeno, s ohledem na stanovisko žalobkyně, ústní jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Námitka žalobkyně se týkala toho, že tvrzení správního orgánu o tom, že se o přiznání invalidního důchodu I. stupně oprávněné osobě E. T. dozvěděl až dne 16. 2. 2022 od OSSZ Domažlice je absurdní a nepravdivé, neboť o probíhajícím řízení o přiznání invalidního důchodu seznámila pracovnice úřadu práce již v roce 2019 ona osobně (přičemž o tomto nebyl sepsán žádný záznam) a následně telefonicky i MUDr. E. P., lékařka přezkoumávající zdravotní stav oprávněné osoby. Obě byly ujištěny, že bude-li přiznán invalidní důchod I. stupně, nebude to mít na výplatu dávek pěstounské péče žádný vliv. Žalobkyně dále tvrdila, že kopii rozhodnutí OSSZ Domažlice o přiznání invalidního důchodu oprávněné osobě obratem předala Úřadu práce ČR – Krajská pobočka Plzeň, kontaktní pracoviště Domažlice a to spolu s rozsudkem Okresního soudu v Domažlicích o omezení svéprávnosti oprávněné osoby. Na vzniklé situaci tak nemá žádnou vinu.
9. Žalobkyně považovala za alibistické, nekompetentní a absurdní, pokud žalovaná odkazovala na skutečnost, že žalobkyně v roce 2013 podepsala nějaký formulář, v němž se zavázala k oznamovací povinnosti, již však následně nesplnila, přičemž v rozhodnutí není ani zmínka o tom, že celou záležitost řešila i výše zmíněná lékařka. Žalovaná tak dle žalobkyně odůvodnila své rozhodnutí vágně a nevypořádává se s výtkami obsaženými v odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
10. Soud shledává žalobu nedůvodnou.
11. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně potvrdila svým podpisem při podání žádosti o přiznání dávky ze dne 3. 1. 2013, že vzala na vědomí povinnost písemně ohlásit skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku pěstounské péče, její výši či výplatu. Rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Plzni, Kontaktní pracoviště Domažlice č. j. 97872/14/DO ze dne 23. 9. 2014 bylo rozhodnuto o přiznání dávky pěstounské péče příspěvek na úhradu potřeb dítěte, přičemž i toto rozhodnutí obsahovalo upozornění o povinnosti žalobkyně oznámit výše uvedené skutečnosti úřadu práce ve lhůtě 8 dnů od jejich vzniku.
12. Z obsahu správního spisu dále jednoznačně vyplývá, že skutečnost, že byl oprávněné osobě přiznán invalidní důchod I. stupně, vyšla ve vztahu ke správnímu orgánu najevo nikoli z iniciativy žalobkyně, ale až na základě sdělení OSSZ Domažlice ze dne 15. 2. 2022 vyžádaného v rámci výkonu vnitřní kontrolní činnosti úřadu práce. Žalobkyně byla na

základě výsledku uvedené kontroly vyzvána, aby ve lhůtě 8 dnů od doručení výzvy doložila rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu a další doklady spojené s jeho přiznáním. Jak vyplývá z podacích razítek, požadované doklady byly spolu s rozsudkem Okresního soudu v Domažlicích č. j. 13 Nc 417/2018-98 ze dne 16. 10. 2018 o omezení svéprávnosti a opatrovnictví posuzované osoby a listinou o jmenování opatrovníka ze dne 27. 12. 2018 správnímu orgánu doručeny až dne 1. 3. 2022 při jednání, k němuž byla žalobkyně předvolána. Z uvedených skutečností je tedy zřejmé, že tvrzení žalobkyně o tom, že správní orgán informovala již v průběhu roku 2019 řádně a včas o přiznání invalidního důchodu oprávněné osobě, neodpovídají skutečnosti.

13. Ve spise není obsažen žádný záznam o tom, že by žalobkyně, či lékařka úřad informovaly o probíhajícím řízení o přiznání invalidního důchodu a o jeho výsledku. Pokud žalobkyně staví svoji obranu na tom, že úřad ona i lékařka ústně a telefonicky informovaly o probíhajícím řízení a dále ji staví na údajném opakovaném ujištění pracovníků o tom, že případné přiznání invalidního důchodu I. stupně nebude mít na výplatu dávek pěstounské péče žádný vliv, pak tato argumentace je zcela irrelevantní. Za prvé z obsahu spisu nic takového nevyplývá. Rozhodující však je, že z obsahu spisu nevyplývá, že žalobkyně správní úřad I. stupně písemně informovala o vydání rozhodnutí, jímž došlo k přiznání invalidního důchodu, v souladu s tím, jak se zavázala v podané žádosti a jak byla poučena v rozhodnutí o přiznání dávky pěstounské péče. I v teoretickém případě, že by žalobkyně prokázala svá tvrzení o tom, že pracovnice úřadu ústně a spolu s lékařkou i telefonicky informovala o probíhajícím řízení o přiznání invalidního důchodu, pak by ani tato skutečnost neměla žádný vliv na povinnost žalobkyně vrátit přeplatek na dávce pěstounské péče, neboť takovouto informaci nelze považovat za splnění povinnosti, na niž byla žalobkyně opakovaně upozorněna, a to písemně oznámit výsledek takového řízení. Z obsahu spisu jasně vyplývá, že rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu je datováno dnem 3. 5. 2019, přičemž žalobkyně je správnímu orgánu I. stupně předložila až dne 1. 3. 2022 poté, co k tomu byla vyzvána.
14. Za situace, kdy bylo prokázáno, že žalobkyně nesplnila řádně a včas svoji oznamovací povinnost, se soud nemůže ztotožnit se závěry žalobkyně, že napadené rozhodnutí a jeho odůvodnění je alibistické, nekompetentní a absurdní. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 47z zákona č. 359/1999 Sb., přičemž nárok na vrácení dávky pěstounské péče zaniká až uplynutím 3 let ode dne, kdy byla dávka pěstounské péče vyplacena. Za situace, kdy prvostupňové rozhodnutí je datováno dnem 26. 4. 2022 a bylo jím rozhodnuto o vrácení přeplatku za období od srpna 2019 do ledna 2022, je zřejmé, že nárok na vrácení uvedené dávky ještě nezanikl. Napadené rozhodnutí tak soud považuje za věcně správné, řádně odůvodněné přesvědčivými argumenty, jež se dostatečně vypořádalo s argumentací žalobkyně a nebylo učiněno na základě libovůle. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem proto soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s.ř.s., neboť ji shledal nedůvodnou. (výrok I. rozsudku).

VI.

Náklady řízení

15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli

jejich náhradu, a proto nebyla náhrada nákladů řízení žádnému z účastníků řízení přiznána (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 17. 10. 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně